

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

ČLANCI SURADNIKA

STUDENTSKI ČLANCI

Dioniz 2016. predstave i radionice

49. PIF

Bienalni Festival lutke 2016.

Kunić, Jurišić, Zmazek, Jelić: Od pepela do svemira

Lutkokaz 2016

ESEJI

IZDAVAŠTVO

Hana Kunić, Ana-Marija Jurišić, Ines Zmazek i Krešimir Jelić

hanahana.kunic@gmail.com; anamarija.juriscic11@gmail.com; kresimirjelic82@gmail.com; zmazekines@gmail.com

Od pepela do svemira u par lutkarskih koraka

Bienalni lutkarski međunarodni festival *Lutke 2016.* teško je promatrati odvojeno od grada domaćina - Ljubljane, s kojom raste i razvija se. Na svakom se koraku kroz grad, u interijerima i eksterijerima, uočava predanost i rad. Parkovi, zgrade, tvrđava, kazalište i njegova okolica... svaki detalj je pametno osmišljen i izgleda kao da se niti u jednom aspektu nije štedjelo i radilo napola. Ta slika grada savršeno je preslikana na festival koji je, iako bogatog programa i pratećih događaja, u svakom trenutku djelovao besprijekorno. Osim odlične organizacije, festival je ponudio gledateljima velik broj zanimljivih predstava, a mi ćemo dati pregled predstava koje su nas se posebno dojmile - što pozitivno, što negativno.

Na samom vrhu top-liste ovogodišnjeg festivala je predstava *Pepeo*, francusko-norveškog kazališta Plexus Polaire, ispunjena tinjajućim emocijama, a o gledatelju ovisi hoće li ih pretvoriti u vatru ili ugasiti. Predstava nudi mnoštvo asocijacija i metafora. Pored njih nevjerojatno je tehnički točna. Preciznost animacije i tempo-ritma te spretnost i koncentracija zadivljujući su. Lutke su toliko žive na sceni da su i nakon što su ih animatori ostavili, nastavile živjeti. Osim odličnih glumaca i animatora, treba spomenuti tehničare koji su podizali funkcionalnost ove predstave i lutkarske tehnologe koji su lutke učinili vizualnim magnetima za publiku i silno animabilnim i praktičnim za animatore. Također, majstori svjetla odlično su pratili i pokrivali radnju cjeline, a glazba je bila još jedan pouzdan partner koji je dodatno jačao poantu predstave i empatiju publike. Sve u svemu, ovo je predstava koja inspirira i uz potpuno dramaturško pokriće nadrađa granice tradicionalnog lutkarstva.

Rame uz rame s *Pepelom* je ginjolska predstava danskog kazališta Sofie Krog Teater, *Kuća*, tragikomedija koja nikog u publici ne ostavlja

ravnodušnim. Uz morbidan humor, spretnost, animacijske vještine, estetsku privlačnost lutaka i scenografije, nevjerovatno točan tempo-ritam cijele predstave, potom prvoklasnu dramaturgiju s mnoštvom iznenađenja, kreativnih zapleta i raspleta, nemamo ništa drugo reći nego – kapa dolje!

Pri samom vrhu je i predstava *Logor*, nizozemskog Hotela Modern. Snažna i potresna, ovo je predstava koja ne jednom izazove fizičku mučninu, ali uz potpuno redateljsko pokriće. Tijekom gotovo cijele predstave izvođači su držali pažnju i empatiju publike. Istina, neki kadrovi bili su predugi, i to upravo pri najpotresnijim scenama, što pretpostavljamo da je namjerno naglašavanje patnje kako bi ona još više dotaknula gledatelja, no nama su pomalo narušavali cjelinu. Intrigantna je hladnoća kojom animatori pristupaju lutkama dok one rade toliko strašne stvari jedne drugoj, a s obzirom na nacizam o kojem se ovdje radi, ta hladnoća je točna. Sve u svemu, predstava je potresna, prenosi snažnu poruku i dopire do publike, ali nije jedna od onih koja se uvuče pod kožu, možda upravo zbog velike količine nasilja i jezivosti koju posjeduje.

Mješam zrak, Magali Rousseau/Compagnie L'Insolite Mécaniques iz Francuske predivna je predstava koja spaja duh starog lutkarstva, fizike i moderne tehnologije. Iako tekstualno nerazumljiva jer je igrana na francuskom jeziku, uz tek poneki kratki fragment preveden na engleski, vizualno je bila silno jaka. Uvela nas je u život strojeva, fizike, mraka u kojem se sve vidi i želje da se jednom zaista poleti kao ptica.

Vrlo je zanimljiva predstava Ariela Dorona iz Izraela, *Plastični junaci*, koja je na drugačiji način oživjela male zelene vojnike što su dio gotovo svake kutije igračkaka. Predstava je odlična kritika na trenutne događaje u svijetu. Rat koji nanosi ljudima toliku nesreću i bol zapravo se sastoji od sitnih detalja koje sama vojska živi i proživljava, a u ovoj predstavi to je preneseno na jednostavan i komičan način. Na početku predstave zadan je kod igre i ako ga gledatelj prihvati, ulazi u svijet u kojem sve ratne igračke žive svoj život pun emocija, a koje animator proživljava u njihovo ime. *Prazne glave* Electric Circusa iz Nizozemske tri su divne i kreativne instalacije koje su stajale ispred kazališta. Svaka čast autorima na tehničkim vještinama i izradi tih mehanizama. Kratke, ali slatke i unikatne predstave.

U zavjetrini vremena Lutkovnog gledališta Ljubljana bila je atmosferski interesantna i vrlo vješta u pokretu i fizičkoj spremnosti izvođačice, no osim toga, moramo priznati da nas ni na koji drugi način nije dimula. *Misija X* istog kazalištapredstava je pri dnu naše top-liste. Velika očekivanja prilikom samog početka tijekom predstave su se, nažalost, smanjivala. Animabilna lutka i zanimljiva scenografija pali su u drugi plan zbog vrlo loše dramaturške konstrukcije same predstave.

Apsolutni pobjednik dna naše top-liste je *Mije* Renauda Herbina i TJP Centre Dramatique National d'Alsace iz Francuske. Tko? Što? Zašto? Zaista ne znamo. Iako je osvojila razne nagrade, predstava je po svojoj vizualnosti samo dobar koncept. Za početak, lutka je sebe postavio u fizičku poziciju iz koje je nemoguće animirati marionetu. Ležao je iznad lutke na tankim daskama, bio u direktnom svjetlu, disao je pretjerano od nemogućnosti da se on sam kao animator osjeća udobno. Sve to se odrazilo na predivnoj i tako animabilnoj luki koja je na žalost bila lomljena, vrčena i bacana, sve samo ne animirana. Moramo priznati, bilo je nekoliko dobrih efekata u predstavi, ali kao cjelina, ništa nije bilo jasno.

Zaključno, posjet Ljubljani i festivalu Lutke 2016. ostat će nam u divnom sjećanju. Sam festival bio je iznimno dobar, posebice zbog raznolikosti predstava koje su se mogle vidjeti.